

ห้องสมุดในคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปัจจุบันและอนาคต (ภาค 1)

ปถชวิน นาคทรพร *

ห้องสมุดในคณะวิทยาศาสตร์ประกอบไปด้วย ห้องสมุดคณะฯ และห้องสมุดภาควิชา
รวมทั้งหมก 13 แห่ง ซึ่งจะขอแนะนำห้องสมุดแต่ละแห่งอีกครั้งในภายหลัง ขอกล่าวถึงประวัติ
ความเป็นมาของห้องสมุดในคณะวิทยาศาสตร์พอสังเขป

เดิมคณะวิทยาศาสตร์รวมอยู่ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะ 1
ใน 4 คณะของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระยะเริ่มจัดตั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้
นักเรียนแพทย์ภาคต้นได้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานกับวิชาแพทย์เบื้องต้น นิสิตวิศวกรรมศาสตร์
จะได้เรียนวิทยาศาสตร์พื้นฐานอันเป็นบันไดขั้นต้นของการวิศวกรรม และนิสิตอื่นที่เรียน
วิทยาศาสตร์เพื่อปฏิบัติการ หรือเป็นครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน

ในปี พ.ศ. 2476 ใคมิ่งพระราชกฤษฎีกาวางระเบียบสำนักงานในคณะอักษรศาสตร์
และวิทยาศาสตร์ โดยระบุหอสมุดคณะเป็นแผนกหนึ่งรวมอยู่ในแผนกงานสารบรรณ¹

ในปี พ.ศ. 2486 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยแยกคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ออกเป็น 2 คณะ เรียกว่า คณะอักษรศาสตร์
และคณะวิทยาศาสตร์ โดยคณะวิทยาศาสตร์ประกอบด้วยแผนกวิชา 4 แผนก คือ ชีววิทยา เคมี
คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ ย้ายมาเปิดทำการสอนทางค่านถนนพญาไท ที่ตึกคณะวิทยาศาสตร์
(ปัจจุบันคือตึกชีววิทยา) มีห้องสมุดคณะอยู่ชั้นล่าง

* บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์เป็นที่ระลึกในวันครบห้าสิบปีของการสถาปนา. 26มี.ค.2510.

ในระยะต่อมา สถานที่ทำงานของคณะวิทยาศาสตร์คัมแคบ จึงย้ายมาอยู่ที่ตึก 2 ชั้น โกลด์ทีกเก่าและย้ายห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์มาอยู่ที่ชั้น 2 เป็นห้องเล็ก ไม่สะดวกในการให้บริการ แก่ผู้ใช้ห้องสมุด

ต่อมาได้ก่อสร้างตึก 4 ชั้น โกลด์ทีกสำนักคณบดี ห้องสมุดจึงย้ายมาเปิดบริการที่ชั้น 2 ส่วนห้องสมุดแผนกวิชาได้ก่อสร้างและเปิดบริการมาพร้อมกับแผนกวิชา

สำหรับภาควิชาเทคโนโลยีทางการอาหารที่ตั้งขึ้นใหม่ ยังไม่มีห้องสมุดประจำภาควิชา

ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์

ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ปัจจุบันมีสถานที่ทำการอยู่ที่ชั้น 2 ของตึก 4 ชั้น (ตึกยูเนียน) โกลด์สำนักงานคณบดี มีเนื้อที่ประมาณ 320 ตารางเมตร มีบุคลากรปฏิบัติงาน 5 คน คือ บรรณารักษ์ 1 คน, เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 คน และเจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นแต่ทำงานในห้องสมุด อีก 3 คน ปัจจุบันมีจำนวนหนังสือประมาณ 5,600 เล่ม วารสารภาษาไทยประมาณ 58 รายชื่อ วารสารภาษาต่างประเทศประมาณ 25 รายชื่อ โดยมีนโยบายการซื้อหนังสือและวารสารเน้นหนัก ไปทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ ใช้ระบบการจัดหมู่หนังสือแบบคิวอี้ พิมพ์บัตรรายการแยกเป็น 3 ประเภท คือ บัตรหลัก บัตรชื่อเรื่อง บัตรหัวเรื่อง โดยเรียงตามลำดับอักษร มีที่นั่งอ่านหนังสือ 157 ที่นั่ง ห้องสมุดติดเครื่องปรับอากาศ ทั้งห้อง

ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์เปิดบริการทั้งวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.00-16.00 น.

เว้นวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ผู้มีสิทธิยืมหนังสือของห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1. นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ และนักศึกษาจากสถานศึกษาเดิมมีปฏิบัติ
2. อาจารย์และข้าราชการของคณะวิทยาศาสตร์
3. นิสิตชั้นปี 1 และ ปี 2 ของคณะทันตแพทยศาสตร์, แพทยศาสตร์, เภสัชศาสตร์,

วิศวกรรมศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์

4. นิสิตและอาจารย์ต่างคณะ ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีจดหมายยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดจากบรรณารักษ์คณะนั้น ๆ

5. นิสิต นักศึกษา และอาจารย์ต่างสถาบันที่มีจดหมายขอยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดจากบรรณารักษ์สถาบันแห่งนั้น ๆ

การยืมหนังสือ

1. หนังสือตำรา และหนังสือทั่วไป

1.1 นิสิตปริญญาตรี ยืมครั้งละไม่เกิน 3 เล่ม ภายในระยะเวลา 7 วัน

นิสิตปริญญาโท-เอก ยืมครั้งละไม่เกิน 5 เล่ม ภายในระยะเวลา 15 วัน

1.2 อาจารย์ ยืมได้ครั้งละไม่เกิน 5 เล่ม ภายในระยะเวลา 1 เดือน

2. หนังสือจอง

ยืมได้ตั้งแต่เวลา 15.00 น. ของวันที่ยืม และคืนหนังสือในวันทำการถัดไป

ก่อน 11.00 น. (หากเลขกำหนดเวลาจะคงเสียค่าปรับตามอัตราที่กำหนด)

3. หนังสืออ้างอิง ห้ามยืมออกนอกห้องสมุด

4. สิ่งพิมพ์รัฐบาล หรือสิ่งพิมพ์ของหน่วยราชการต่าง ๆ ยืมได้ 2 เล่ม ภายในระยะเวลา 3 วัน

5. วารสาร

5.1 วารสารเล่มใหม่ล่าสุด ห้ามยืมออกนอกห้องสมุด

5.2 วารสารเล่มเก่าที่ยังไม่ได้เย็บเล่ม ยืมได้ 3 เล่ม ภายในระยะเวลา 7 วัน

5.3 วารสารเย็บเล่ม ห้ามยืมออกนอกห้องสมุด (ยกเว้นกรณีนำไปถ่ายเอกสาร)

อัตราค่าปรับ

1. หนังสือจอง เสียค่าปรับชั่วโมงละ 1 บาทต่อ 1 เล่ม ตลอดวัน วันละ 10บาท
 2. หนังสืออื่น เสียค่าปรับเล่มละ 2 บาทต่อ 1 วัน
- ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ ได้จัดแบ่งงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดังนี้

1. งานธุรการ
2. งานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด
3. งานจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ
4. งานวารสาร
5. งานบริการยืม-คืนหนังสือ
6. งานบริการยืมระหว่างห้องสมุด
7. งานซ่อมและรักษาหนังสือ-เย็บเล่มหนังสือวารสาร
8. งานบริการถ่ายเอกสาร

ปัจจุบันมีผู้เข้ามาใช้บริการของห้องสมุดคณะฯ เป็นจำนวนมาก โดยจากสถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุดปี 2525 มีจำนวน 38,746 คน ปัญหาที่ห้องสมุดประสบเกี่ยวกับผู้เข้าใช้บริการ ก็คือ

1. สถานที่คับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด โดยเฉพาะในช่วงที่มีการสอบประจำภาค

2. จำนวนบุคลากร ไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

3. นิสิตคณะอื่นที่มาเรียนร่วมวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่คณะวิทยาศาสตร์คือ นิสิต

ชั้นปี 1 และปี 2 คณะทันตแพทยศาสตร์, แพทยศาสตร์, เกษศาสตร์, วิศวกรรมศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ มีสิทธิที่จะขอทำบัตรสมาชิกและขอยืมหนังสือจากห้องสมุดได้ โดยไม่ต้องขอยืมระหว่างห้องสมุด ทำให้นิสิตวิทยาศาสตร์เสียเปรียบเกี่ยวกับสิทธิการยืมหนังสือ

และทำให้หนังสือมีไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ผู้ใช้

โครงการห้องสมุดในอนาคต คือ ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์จะย้ายไปอยู่ที่ตึกอาคารเรียนรวม ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้าง และคณะวิทยาศาสตร์มีนโยบายจะรวมห้องสมุดภาควิชาต่าง ๆ เข้าไว้กับห้องสมุดคณะฯ ด้วย

(มีต่อฉบับหน้า)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย